

Ingewonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)
Hoogachtbare Redactie,

Vergun mij, nu de brief van »Marnix» uit de *Groninger Kerkbode* van 27 April jl. in de *Heraut* werd overgenomen, aangaande dien brief een enkel woord te zeggen.

In de eerste plaats is het zeer noodzakelijk, enkele feitelijke uitspraken, door Marnix daarin gedaan, te verbeteren. Met name zijn beweren omtrent een eventuele samensmelting van de N. C. S. V. en den V. C. S. B. enerzijds en van de N. C. S. V. en den Gereformeerden Studentenbond anderzijds.

Daartegenover kan worden opgemerkt, dat er in de leidende kringen van de N. C. S. V. en van den V. C. S. B. aan een samensmelting niet wordt gedacht, zooals ook het door Dr. Rutgers opgestelde jaarverslag van de N. C. S. V. daarvan in het geheel niet spreekt. (Zie *Eltheto* October 1917, pag. 54-55). Wat Marnix als de beschouwing van Dr. Rutgers over de verhouding van, en het onderscheid tusschen de N. C. S. V. en den V. C. S. B. aanhaalde, wordt, door het feit, dat hij een uitspraak die een bepaalde groep betrof, op het geheel trekt, onwaar, en is als zodanig op onjuiste wijze geciteerd.

Met de grootste verbazing las ik verder, dat er gedacht wordt aan samensmelting van den Gereformeerden Studentenbond en de N. C. S. V. Het is me werkelijk een raadsel hoe Marnix tot deze bewering kan komen. Want daargelaten het feit dat een dergelijke Gereformeerde Studentenbond niet bestaat (het is duidelijk welke kringen hier worden bedoeld), is ook slechts de gedachte aan de mogelijkheid van samensmelting niet de N. C. S. V. aan geen van beide kanten, in iemands hoofd opgekomen.

Maar mijn hoofdbezwaar tegen den brief van Marnix is niet dat hij de feiten verkeerd weergeeft. Mijn hoofdbezwaar richt zich tegen heel den geest die uit dit schrijven spreekt, omdat ik dien voor de toekomst van onze kerken, voor onze verhouding van velen, niet alleen jongeren, en ook niet alleen studenten, tot haar, zoo diep droevig vind. Omdat het mijn innige overtuiging is, dat het juist zulk schrijven is, dat velen onder ons eer van de kerk vervreemdt, dan dat het ons nader tot haar brengt en aan haar bindt.

En geloof mij, dat zijn niet zij, die geen liefde hebben voor onze Gereformeerde kerken en belijdenis, maar wier hartelijke en oprechte begeerte het is, om mee in die kerken hun plaats in te nemen en haar welzijn te bevorderen, die in de belijdenis den bodem weten, waarin hun geestelijk leven kan aarden en groeien, die niet zouden weten waarheen, indien zij hun plaats daar niet vonden, maar die telkens en telkens weer, door veel wat in de kerkelijke pers wordt geschreven en wat daarin tot uiting komt, als met benauwing worden aangegrepen, omdat zij in die sfeer niet leven kunnen.

Niet alsof er niet zou mogen worden gewaarschuwd, niet worden gewezen op gebreken en gevaren. Integendeel, dat mogen en moeten we van elkander verwachten.

Maar omdat in dit schrijven zoo pijnlijk wordt gemist de ontroering over en de liefde voor de groote wereld die God noodig heeft, en die Christus noodig heeft en niet bezit, in welke midden wij als Christenen staan, en waartegenover wij een taak hebben; omdat hier wel wordt gecitiseerd, in besaf van eigen bezit, maar niet wordt geëerbiedigd, en gedacht voor, het vele goede dat ook de N. C. S. V. hier heeft gewerkt; omdat hier wel van die N. C. S. V. wordt teruggevoerd, maar niet wordt aangegeven in welken weg wij onze roeping tegenover de wereld om ons heen zullen vervullen; omdat hier niets wordt gevoeld van de blijdschap over nieuw geestelijk leven, hoeveel gebrek daaraan dan ook is, dat in onze dagen gaat wakker worden, en dat natuurlijk maar niet zonder meer Gereformerd is.

Het gevaarlijke van al zulk schrijven acht ik speciaal voor onze kerken gelegen in het telkens weer constateren van een kloof tusschen de gemeente en de studeerenden, zonder eenig trachten de oorzaken daarvan te zien en ook het verband dat wel degelijk bestaat, vast te houden en te bevestigen.

Geloof mij, wij zien ook onder de jongeren veel wat niet goed is, wij verlangen ook verbetering, wij zoeken ook het heil van onze Gereformeerde kerken, wij weten ons ook met de gemeente één. Daarom is het dan telkens weer niet mogelijk, in vertrouwen samen te gaan, nochtans elkander in liefde kennend en waardeerend in het onderscheid, dat bij onze eenheid toch heusch mag en moet bestaan?

Met dank voor de verleende plaatsruimte
Hoogachtend
Uw dw. dn.
L. ONVLEK JR.

[Hoewel dit woord van verweer niet in ons blad thuis hoort, dat alleen den brief van Marnix overnam, maar in de *Groninger Kerkbode*, meenden we toch de opname niet te moeten weigeren, opdat onze lezers het *audi et alteram partem* zouden kunnen toepassen. Wat de zaak zelf betreft meenen we, dat er wel degelijk reden was om te waarschuwen, ook al mag Marnix zich in enkele bijzonderheden vergist hebben en misschien wat falsch van leer zijn getrokken.]

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Langeslag, Lemele-Lemelerveld, Schoondijke, Naarden, J. R. Gort, cand. te Zevenbergen. — Uithuizermeeden, H. P. M. G. de Walke, te Zwaagw. — Enschedé, G. v. d. Zanden, te Renkum.

AANGENOMEN: Spijkenisse, H. Z. de Mildt, te Oostburg.

BEDANKT: Veere, J. H. A. Bosch, te Andel (N.-Br.).

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Tilburg c.a., J. J. T. Spaargaren, te Otterloek. — Brakel, Garderen, Zegveld, Otterloek en Schoonhoven, H. J. van Schuppen, cand. te Veendam. — Maartensdijk, Anth. C. Enkelaar, te Jaarsveld (U.). — Maassluis (vac. S. Kalma), H. P. Fortgens, te Lage Zwaluwe. — Peperga en Bledijke, H. T. A. J. Westrik, te Surhuisterv. — Rottevalle (toez.), Dr. L. Th. Wieten, te Zwaagwesteinde (Fr.). — Renkum en Heesum, B. Batelaan, te De Bilt. — Raamsdonk, J. de Bruin, te Zeist. — Ameide en Tienhoven (toez.), A. F. P. Pop, te Middelharnis.

AANGENOMEN: Drunen (N.-Br.) (toez.), A. P. van der Vlugt, te Zuidland (Z.-Vl.). — Oude en Nijehorne (Fr.), G. W. Noorderhout, te Kollum. — Ter Aar, Anth. C. Enkelaar, te Jaarsveld. — Blankenham, R. de Haan, te Nieuwkoop (Z.-H.). — Wijckel, P. W. F. Ooms, te Zijderveld.

BEDANKT: Den Ham en St. Maartensdijk, Anth. C. Enkelaar, te Jaarsveld. — Giessen-Oudekerk c.a., P. W. P. Ooms, te Zijderveld. — Wouterswoude (toez.), P. J. Steenbeck, te Ooster-Nijkerk (Fr.).

Advertentiën

Heden behaagde het den Heere na korte ongesteldheid weg te nemen, onzen geliefden Vader, Behuwd-, Groot-, en Overgrootvader, den Heer

MATTHEUS OUSSOREN, in den ouderdom van 86 jaren en 3 maanden. Hij mocht heengaan in de volle verzekertheid des geloofs.

Portengen, J. OUSSOREN.
Zegveld, J. OUSSOREN — v. d. Bosch.
Breukelen, G. OUSSOREN.
Loenen, A. OUSSOREN — DE JONGEN.
Amstelveen, W. OUSSOREN.
Loenen, A. OUSSOREN — v. d. Louw.
Loenen, C. OUSSOREN.
Loenen, M. OUSSOREN — HOOGENDOORN.
Loenen, W. VERBURG.
Loenen, B. VERBURG.
Loenen, Kinderen en Kleinkinderen.

Loenen, 14 Mei 1918.

Tot onze diepe droefheid ontliep heden in haar Heere en Heiland, in volle verzekerdheid des geloofs, onze innig geliefde Zuster en Vriendin

CORNELIA ALEIDA FEMIA TEN HOOPEN, in den ouderdom van bijna 60 jaar. Ons van uwe deelneming overtuigd houdende.
A. J. P. TEN HOOPEN.
MEVR. DE WED. P. A. J. TEN HOOPEN — HELDERMAN.
A. CRUIJFF.
Haaksbergen, 18 Mei 1918.

In volen vrede nam God heden tot zich onzen geliefden Echnogoot en Vader PIETER WARMEHOVEN, Predikant bij de Geref. Kerk in Nederland, het laatste te Serooskerke (W.) op den leeftijd van bijna 52 jaar.

M. WARMEHOVEN — MILLAR.
KAREL.
JOHN.
MARIE DUJS.
NELLIE.
MAGGIE.
PIET.
ROBERT.
TONIE.
ALFRED.
Serooskerke (W.), 21 Mei 1918.

Heden ontliep in het vaste geloofsvertrouwen op Zijnen Heer en Heiland onze beminde Leeraar en trouwe Zielenherder

PIETER WARMEHOVEN, Predikant der Gereformeerde Kerk alhier. Slechts 2 jaar mocht Z. E. w. met voorbeeldigen ijver en trouw met de rijke gaven en talenten door God hem geschenken de Kerk alhier dienen.

Sterke de Koning der Kerke zijne diepbedroefde Weduwe en talrijke wezen, almede zijne diepgeslagen Kerke in dezen zwaren weg der beproeving.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk te Serooskerke (W.)

K. MELIS, Loco Voorzitter.
P. DE VISSER Jr., Secrk.

Serooskerke (W.), 21 Mei 1918.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

Mr. GROSHEIDE

ACCOUNTANT
(INSTITUUTSLID)
AMSTERDAM
(SINGEL 303, T. 1233 N.)

SIMOONS & Co.,

Commissionairs in Effecten.
AMSTERDAM, Gravenstraat 4.
BAARN, Krugerlaan 5.

GEEN DAGERAAD

Onder bovenstaanden titel verschijnt eerst-
daags bij H. J. SPRUYT - RIJSWIJK (Z.-H.) een

TIJDPREEK

van Dr. K. DIJK
over JESAJA 8 : 20-23.
— Prijs 30 cent. —

GANZEVOORT'S

Orgelhandel
Diezerstraat 116, Zwolle.

Zeer groote keuze. Vraagt s. v. p. ons
Standard Orgel.
Heerlijke muziek. — Prachtige kasten.

Verschenen:

De Critiek der Jongeren

Een woord tot de Gereformeerde Kerken

DOOR
J. C. AALDERS
V. D. M. te Bunschoten.

Een conscientie-getuigenis en principieele toetsing van de actuele vragen over Kerk, Belijdenis en Prediking in onze Kerken.

Korte inhoud: De brochure *Groesheid*. — 'n Leefwijdske of nog iets meer? — De ontevredenheid een crisis van ruimen omvang. — De crisis gevolg van de ontwikkeling onzer kerken en invloed van den tijdgeest. — Toestand van heden. — Meerdere crisisverschijnselen. — Gevaar voor vervloeking. — Het eenige gevaar? — Spanning door onzuiveren toestand. — Ontwikkeling onzer Kerken in de toekomst.

Prijs 60 Cent.

Verkrijgbaar in den BOEKHANDEL en bij de Drukkerij ORANJE-NASSAU, Baarn

Bij den uitgever E. J. BOSCH Jbzn. te Baarn verscheen de 1e aflevering, 19den jaargang, van het

Gereformeerd Theologisch Tijdschrift

onder redactie van
Dr. G. CH. AALDERS, Dr. T. HOEKSTRA,
Dr. G. KEIZER, Dr. C. LINDEBOOM,
Dr. J. RIDDERBOS.

Versijnt den 15en van elke maand.

Prijs per halfjaar f 2.50.

Inhoud van de eerste aflevering:

Dr. F. W. GROESHEIDE, *lots over de Glossolalia*.
J. C. RULLMANN, *Kroniek, Recensieën, Ontvangenen Boeken*.

Abonnementen worden aangenomen in elken boekhandel en bij den uitgever.

1868 Dr. A. KUYPER 1918

vóór 50 jaren als Predikant in de Herv. Kerk te Utrecht.

Kerkvisitatie

te Utrecht in 1868 met het oog op den kritieken toestand onzer Kerk. 146 pag.

INHOUD: I. De leugen in de Kerk. II. Wat is Kerkvisitatie? III. De Synode en haar reglement. IV. Wat Utrecht's Kerkeraad deed? V. Besluit.

Prijs f 1.20, nu slechts f 0.50, franco per post f 0.60.

Ongedacht kwam mij een getal van dit belangrijk werk in handen, en wordt tegen postwissel à f 0.60 franco verzonden door A. FISSCHER, Boekh., L. Elisabethstr. 3, Utrecht.

Reeds meerdere afleveringen verschenen van het belangrijke werk:

De Kerkenordening

VAN

De Gereformeerde Kerken in Nederland

verklaard en toegelicht door

JOH. JANSEN v.d.M.

Schrijver van het bekende werk over „De Kerkelijke Tucht”

Deel I. Van de Diensten.

COMPLEET IN HOOGSTENS 15 AFLEVERINGEN à 50 CENTS.

Een onmisbaar boek voor het kerkelijk leven. Een boek voor kerkeraden, predikanten, studenten, ouderlingen, diakenen en belangstellende gemeentelieden

Iedere maand verschijnt een aflevering ter grootte van 3 vel (48 bladzijden) met duidelijke letter gedrukt op degelijk papier in royaal formaat.

Men vrage het uitvoerige prospectus met inhoudsopgave bij zijn Boekhandelaar of bij den

Uitgever E. J. BOSCH Jbzn. te Baarn.

WED. JOHs. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

„BILDRDIJK”,

Bilderdijkstraat 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

H. HENNEVELD,

1e Weteringdwarsstraat 16 — AMSTERDAM.

ABONNEMENTEN OP DAG-, WEEK- EN MAANDBLADEN.

PLAATSING VAN ADVERTENTIËN.

BIND- EN DRUKWERK.

BOEK- EN MUZIEKWERKEN

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

GRONINGEN.
BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: M. BROUWER.
Mr. H. VAN DER VEGTE.
F. J. BOLT.

Geeft uit:
4 1/2 % Pandbrieven à 99 %.
4 % „ „ 92 1/2 %.

Standaard-Serie.

als tweede nummer toegezonden:

GODSLEIDING

DOOR
M. v. O.

Prijs ingenaaid f 1.80; gebonden f 2.25.

Uitgever van de

Standaard-Serie

is de heer W. TEN HAVE, Kalverstraat 154, Amsterdam.

Als eerste nummer in deze serie verscheen: *HARTELEED*, door LEONTINE VON WINTERFELD-PLATEN, terwijl als derde nummer ter perse gaat: *DE IJZEREN RIDDER*, van dezelfde schrijfster.

Hun, die zich op de

Standaard-Serie

wenschen te abonneeren, wordt verzocht dit den Uitgever mede te deelen. Voor toezending van de elkaar opvolgende uitgaven, wordt dan direct na verschijning zorg gedragen. Iedere Boekhandelaar neemt voorts uwe bestelling gaarne in ontvangst.

De Directie van „De Standaard”

Abonnementen op

DE HERAUT in Zuid-Afrika

worden aangenomen door

J. L. VAN SCHAİK,

Boekhandelaar

Kerkstraat Centraal

Pretoria

Postbus 724.

Prijs per jaargang 10/— bij vooruitbetaling.

G. J. WOUDA,

Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden

Oranjewoud (Fr.).

Evangelisatiearbeid van de Ger. Kerken

In Noord-Brabant en Limburg.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand April:

Geref. Kerk t. Zandt (Gr.) f 10; id. Augustinus en Surhuusum f 2; id. Bedum A f 25; id. Bija f 9.95; id. Bedum B f 2.50; id. Haren (Gr.) f 27.08; id. Kielwindweer f 2.50; id. Sappemeer f 5; id. Ten Boer f 7.50; id. Zuidwolde f 2.50; id. Coll. 's-Hertogenbosch f 11.00; id. Sprang f 5.66; id. Veen f 2.25; id. Landsmeer f 13.04; id. Zeist f 54.07; id. Haarlem f 28.50; Gev. in de Coll. Almkerk f 10; id. voor Heerlen f 10; Catechesanten Almkerk f 16; door Prof. Hoekstra Kampen van N. N. f 250; door mej. A. E. Engelkes Alfen a. d. Rijn f 2.25; mej. wed. W. Kroese v. d. Meulen, St. Laurens f 1; F. J. Haverkate Wolfhezen f 10; J. Sizoo te Gorcum f 2; voor Maastricht Ds. H. W. J. v. Baalen te Nijmegen f 9; Ds. J. J. Bajema Hoorn f 2; J. W. v. B. Kampen f 2.50; J. M. Ogge Axel f 10; mej. K. te Alphen a. d. Rijn f 1; M. V. id. f 1; mej. A. L. Knook Rotterdam f 1; N. Kruinena Marrum (Fr.) f 1; J. Morstink Ambt-Delden f 10; P. S. Dijkstra Vlissingen f 2.50; B. Borchman Koekange (Dr.) f 2; S. Bolman Leenwarden f 10; onbekend uit de Lier (Z.-H.) f 1; door mej. A. v. O. te Waarder f 2.25; Zendingen Comm. G. K. Breda f 15. Basjes.

Gedeelte busje G. K. te Andel f 70; catechesatie busje Roermond f 3.80; meisjes Wilder-vankaster Dallen f 10; busje familie Goedbloed Maarsse f 2; Centsver. Jongel. Vereen. Uithuizen f 10; Kinderen Chr. School Genderen f 10.38; Jongeh. P. Dregmans Axel f 6.50.

Jaarlijksche bijdrage.

Leeuwarden f 23; Fijnart f 13.50; Bezooijen f 6; Niel f 29.80; Haarlem en Bloemendaal f 25.50.

Met steeds dringende aanbeveling.

Namens Deputaten,

P. NOMES, te Penn.

L. J. SCHALEKAMP, te Penn.

Fijnart, Mei 1918.

Klundert, }

Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM.

(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau,

Singel 544-546.

Geopend:

ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds 8 1/2 uur.

Bijbureau:

Bloemgracht 33

Haarlemmerplein 4

Bilderdijkstraat 194

Ceintuurbaan 151

Zeemanshuis, Kadijkplein 8

late Van Swindenstraat 19.

Brederodestraat 103.

Geopend:

ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 en des avonds van half 7 tot 8 1/2 uur.

Mr. H. J. J. POST,

Directeur.